

NCD-004-017201 Seat No. _____

M. Ed. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2017

Research Methodology - 02

(New Course)

Faculty Code : 004

Subject Code : 017201

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : ૬
- (૧) નમૂનાનો અર્થ લખો.
 - (૨) વ્યક્તિગત મુલાકાત શું છે ?
 - (૩) સર્વે એટલે શું ?
 - (૪) નમૂનાની ભૂલ શું છે ?
 - (૫) ગુણાત્મક સંશોધનનો અર્થ લખો.
 - (૬) પ્રમાણભૂતતાનો અર્થ લખો.
- ૨ નીચેનામાંથી કોઈ પણ છ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : ૧૨
- (૧) પ્રાયોગિક સંશોધન પદ્ધતિનું મહત્ત્વ સમજાવો.
 - (૨) સ્તરીકૃત આકસ્મિક નમૂના પસંદગીની મર્યાદા જણાવો.
 - (૩) પ્રશ્નાવલિની કલમો રચવા માટેની માર્ગદર્શક બાબતો જણાવો.
 - (૪) સારા નમૂનાનાં લક્ષણો લખો.
 - (૫) ક્રમમાપદંડ તૈયાર કરવા માટેની પાયાની માર્ગદર્શક બાબતો લખો.
 - (૬) વિકાસાત્મક સંશોધન પદ્ધતિનાં લાભાલાભ જણાવો.
 - (૭) વ્યક્તિ અભ્યાસનાં હેતુઓ જણાવો.
 - (૮) ગુણાત્મક સંશોધનની પદ્ધતિઓનાં નામ લખો.

૩ નીચેનામાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે ૨૫૦ શબ્દોમાં લખો : ૧૬

- (૧) વ્યક્તિ અભ્યાસ પદ્ધતિનાં સોપાનો લખો.
- (૨) પ્રાયોગિક યોજનાઓના મુખ્ય પ્રકારોમાં રહેલો તફાવત સમજાવો.
- (૩) આંશિક પ્રાયોગિક યોજનાઓ એટલે શું ? કેટલીક આંશિક પ્રાયોગિક યોજનાઓનાં નામ આપી સમજાવો.
- (૪) ક્રમ માપદંડના પ્રકારો સમજાવો.
- (૫) અવલોકનોનો અર્થ આપી, તેના પ્રકારો સમજાવો.

૪ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૩૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર લખો : ૧૬

- (૧) મુલાકાતના પ્રકારો સમજાવી દરેકનાં ગુણદોષ લખો.
- (૨) પ્રશ્નાવલી રચવાનાં સોપાનો વર્ણવો.
- (૩) લીકર્ટ પદ્ધતિએ વલણ માપદંડની રચનામાં નીચેના મુદ્દાઓની વિસ્તૃત નોંધ લખો :
 - (૧) વિધાનોનું એકત્રીકરણ
 - (૨) ગુણાંકન
 - (૩) પૃથક્કરણ.

૫ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના આશરે ૪૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર લખો : ૨૦

- (૧) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીની સંરચનાના સંદર્ભમાં નીચેના મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો :
 - (અ) પૂર્વ પૂર્વેક્ષણ અને ગુણાંકન
 - (બ) કલમ પૃથક્કરણ
 - (ક) કસોટીનું પ્રમાણીકરણ.
- (૨) પ્રાયોગિક સંશોધનમાં અંકુશ એટલે શું ? અંકુશ મેળવવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ જણાવો.
- (૩) કોઈ એક સંશોધન સમસ્યા પસંદ કરી, સર્વેક્ષણ સંશોધન પદ્ધતિથી તે સંશોધન સમસ્યા હાથ ધરવાનાં સોપાનો જણાવો.

ENGLISH VERSION

- 1** Answer the following questions : **6**
- (1) Write meaning of sample.
 - (2) What is Individual interview ?
 - (3) What is survey ?
 - (4) What is sampling error ?
 - (5) Write concept of qualitative research.
 - (6) Write meaning of validity.
- 2** Answer the following questions : (any **six**) **12**
- (1) Explain the importance of the experimental research.
 - (2) State the limitations of stratified random sampling method.
 - (3) Give the guidelines for constructing questionnaire items.
 - (4) Write characteristics of a good sample.
 - (5) Write basic guidelines for constructing of rating scales.
 - (6) State the advantages and disadvantages of developmental studies.
 - (7) State objective of case study.
 - (8) Write name for methods of qualitative research.
- 3** Answer the following questions in **250** words : (any **four**) **16**
- (1) Write steps of case study method.
 - (2) Explain the difference in the main types in experimental plans.
 - (3) What are Quasi Experimental designs ? Give names of some quasi experimental designs.
 - (4) Explain types of rating scale.
 - (5) Give meaning of observation and explain its types.

4 Answer the following questions in **300** words : (any **two**) **16**

- (1) Explain types of interview and advantages and limitation of each of them.
- (2) Describe steps of construction of questionnaires.
- (3) Discuss in detail the following points for the Construction of Attitude scale by Lickert method :
 - (1) Collection of statements
 - (2) Scoring
 - (3) Analysis.

5 Answer the following questions in **400** words : (any **two**) **20**

- (1) Discuss the following points in the process of construction of psychological test :
 - (a) Prepiloting piloting and scoring
 - (b) Item analysis
 - (c) Standardization of test.
 - (2) What is control in experimental research ? Explain different methods to gain control.
 - (3) Select any one problem and state steps of survey method to handle that problem.
-